

УДК: 378.14:792.82.071.2

## **ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-БАЛЕТМЕЙСТЕРА**

**Ольга ГОРДЕЄВА**

*Кафедра хореографії  
Рівненський державний гуманітарний університет,  
вул. Макарова, 28/121, Рівне, Україна, 33024,  
тел.: (+3803622) 5-56-96, e-mail: Gordeev\_v@ukr.net*

Розглянуто проблему набуття студентами професійної майстерності у процесі навчання у ВНЗ, окреслені основні чинники формування професійної майстерності й визначені необхідні умови професійної майстерності педагога-балетмейстера.

*Ключові слова:* професійна майстерність, професійна компетентність, педагогічні умови, професійна підготовка.

В умовах сьогодення перед сучасною вищою школою стоїть якісно оновлене соціальне замовлення – підготувати фахівця, здатного адекватно реагувати на зміни у соціально-економічному середовищі, адаптувати до нових умов свою професійну діяльність. Виконати таке замовлення може досвідчений професорсько-викладацький склад ВНЗ, інтеграція навчального процесу й науково-дослідної діяльності, постійне підвищення професійної майстерності викладачів. “Здійснення завдань, поставлених перед українською хореографією, безпосередньо залежать від змісту і методики навчального процесу” [2, с. 4]. Суспільство ставить перед майбутнім педагогом низку вимог, а саме: професійна компетентність; загальнокультурна й гуманітарна компетентність; комунікативна компетентність; соціально-економічна компетентність; креативність; наявність педагогічних здібностей; педагогічна культура.

Формування професійної майстерності педагогів-балетмейстерів залежить від сукупності певних умов організації навчально-виховного процесу у ВНЗ. Такі умови, з одного боку, впливають на розвиток особистості, з іншого – на характер процесу навчання. Тобто їх розглядають як чинники впливу на особистісний розвиток і як обставини навчального процесу. Як перша, так і друга думка науково обґрунтовані.

Під педагогічними умовами ми розуміємо обставини процесу навчання, від яких залежать стосунки викладача зі студентом, що зумовлюють взаємодію і розв’язання цілісних завдань, зокрема формування майстерності педагога-балетмейстера.

Учених і педагогів-практиків завжди цікавила проблема визначення чинника найбільшого впливу на успішність професійної підготовки фахівця, а також на успішність його майбутньої самостійної діяльності. Враховуючи природу і структуру професійної підготовки студентів до їхньої майбутньої педагогічної діяльності, автори наукових праць доходять до спільного висновку: на успішність професійної

підготовки найбільше впливає професійно-педагогічна спрямованість особистості педагога. Отже, педагогічні умови формування майстерності майбутнього педагога-балетмейстера пов'язані насамперед із навчально-виховним процесом вищої школи і фаховим рівнем її викладачів.

Метою дослідження є аналіз науково-теоретичних підходів стосовно висвітлення педагогічних чинників у формуванні майстерності педагога загалом і педагога-балетмейстера зокрема; визначення базових педагогічних умов формування майстерності педагога-балетмейстера.

Набуття педагогічної майстерності – процес тривалий. Він починається у стінах навчального закладу та продовжується все життя. Професійна майстерність педагога-балетмейстера також розпочинається насамперед з вищого навчального закладу. Для з'ясування рівня засвоєння педагогічних знань та умінь у ВНЗ розроблені критерії діагностики знань студентів під час навчання і педагогічної практики. На їх основі визначають рівні оцінювання навчальних досягнень студентів – відповідно низький, середній та високий. Моніторинг таких рівнів оцінювання забезпечує викладачів чіткою картиною того, у яких напрямках треба удосконалювати професійну підготовку студента, зокрема майбутнього балетмейстера, щоб на момент закінчення навчального закладу він володів достатньо високим рівнем професійної підготовки. ВНЗ має дбати про забезпечення умов педагогічної практики студентів, які були б максимально наближеними до роботи в хореографічному колективі, інформували б студентів про особливості танцю з метою використання набутих знань у процесі майбутньої постановочної роботи.

Методологічну основу дослідження становлять наукові праці з проблем формування педагогічної майстерності педагога (І. Зязюн, В. Крутецький, Н. Кузьміна, А. Мудрик, О. Рудницька, В. Сластьонін), професійної підготовки хореографа в системі вищої гуманітарної освіти (С. Забрєдовський, С. Легка, О. Таранцева та ін.); специфіки хореографічної діяльності (К. Василенко, В. Верховинець, А. Гуменюк, Ю. Станішевський та ін.); теорії та методики хореографічної роботи з дітьми (Г. Березова, Л. Бондаренко, Т. Ткаченко та ін.).

Проблема поглиблення професійної майстерності в діяльності педагога розробляється у педагогіці давно і всебічно. У дослідженнях науковців висвітлено закономірності формування професійної майстерності (А. Деркач, Л. Іванцова, А. Маркова, Л. Мітіна та ін.); оптимізацію професійної підготовки і умов здійснення успішної професійної діяльності (Б. Теплов, В. Бодров, Ю. Бабанський, А. Зеєр, А. Іващенко й ін.); формування концептуальної моделі професійної діяльності педагога (Г. Суходольський, А. Мережников).

Досліджуючи чинники підвищення професійної майстерності майбутнього педагога, і зокрема балетмейстера, розпочнемо з визначення поняття професіоналізму. Під професійною майстерністю розуміємо високий рівень кваліфікації й професійної компетентності, високу підготованість до виконання завдань професійної діяльності. Саме високий рівень професіоналізму дає змогу людині досягти значних якісних і кількісних результатів праці на основі використання раціональних методів та прийомів викладання.

Професіоналізм фахівця виявляється у систематичному підвищенні кваліфікації, творчій активності, а також в особистісному вдосконаленні, що охоплює самоосвіту й самовиховання.

Показниками професіоналізму є: володіння професійними духовними цінностями; засвоєння на високому рівні професійних знань, технік і технологій, прийомів професійного мислення, способів професійної самосвідомості. До цих показників можна також додати високий рівень академічних знань, глибокі знання процесу навчання й у галузі психології, сформований індивідуальний стиль професійної діяльності.

З метою диференціації чинників, що сприяють професіоналізму, тобто формуванню майстерності педагога, в педагогічній науці використовують такі терміни, як професіоналізм діяльності та професіоналізм особистості. Критерієм професіоналізму діяльності викладача ВНЗ є підготовка конкурентоспроможного, грамотного фахівця, готового до творчого, продуктивного вирішення майбутніх професійних завдань, тоді як критерієм професіоналізму особистості правомірно вважати сформованість високого рівня особистісних професійно значущих якостей. Відповідно до цього критерію можна визначити основні його показники: високий рівень інтелекту й широкий кругозір; творчість, критичність, самостійність; товариськість, емоційність; високий рівень самоконтролю, самоорганізації; соціальна активність, потреба в самореалізації [3].

Зміст понять професіоналізму діяльності й професіоналізму особистості та їхній аналіз показує, що професійне становлення педагога-балетмейстера проходитиме успішніше, якщо особистість володіє найбільш затребуваними в професійній діяльності якостями й уміннями і прагне набути високої професійної кваліфікації й компетентності. Важливо, щоб у майбутнього хореографа у процесі професійного становлення сформувалися: педагогічна спрямованість; педагогічні позиції, які не суперечать еталону особистості й діяльності педагога-балетмейстера відповідно до сучасних вимог суспільства; індивідуальний стиль діяльності, що є показником високого рівня професіоналізму й педагогічної майстерності; особистісно-ділові якості, а саме високий рівень самоконтролю, відповідальність, сумлінність, наявність адекватної самооцінки, креативність, соціально-психологічна компетентність, культура поведінки.

В основі педагогічної майстерності лежить високий рівень професіоналізму діяльності й особистості. При цьому варто відзначити, що в існуючих дослідженнях немає чіткої вікової межі досягнення професіоналізму, хоча й виділяються їхні рівні розвитку (високий, середній, низький). Зокрема, А. Маркова рівні професіоналізму розглянула як критерій виділення етапів становлення професіонала: а) допрофесіоналізм (ще не вироблений весь набір якостей, необхідних професіоналу); б) професіоналізм (людина – професіонал, досить грамотно виконує свої функції); в) суперпрофесіоналізм (творчість, особистісний розвиток, вершина професійних досягнень); г) непрофесіоналізм, або псевдопрофесіоналізм (зовні досить активна діяльність, але при цьому людина недбала в роботі або деградує як особистість); д) післяпрофесіоналізм [7, с. 49–54]. Для будь-якого студента, який хоче стати висококласним педагогом-балетмейстером, пріоритетними мають стати такі рівні, як професіоналізм та суперпрофесіоналізм.

Якщо співвідносити рівні професіоналізму й етапи професійного становлення, то на етапі адаптації виявляється низький рівень професіоналізму (допрофесіоналізм), що, наприклад, не виключає досить високого рівня компетентності в галузі академічних знань. Наступний етап професійного становлення – професіоналізація

– характеризується формуванням високого рівня компетентності при виконанні всіх функцій, вирішенні педагогічних завдань, що є показником професіоналізму. Етап педагогічної майстерності характеризується проявом суперпрофесіоналізму й післяпрофесіоналізму, коли студент знає, уміє, володіє і може на високому рівні компетентності передавати знання не тільки дітям, але й колегам, тобто виступати в ролі наставника.

Професійна підготовка майбутнього балетмейстера має спрямовуватися на формування компетентностей. Учені розподіляють компетентності на базові й спеціальні, проте це відносно умовний поділ. Згідно з висновками В. Сластьоніна, педагогічну компетентність визначаємо як єдність теоретичної і практичної готовності студента до реалізації педагогічної діяльності [12]. Художня ж компетентність виражається у здатності керуватися набутими художніми знаннями та вміннями й готовністю використовувати отриманий досвід у самостійній професійній діяльності [8, с. 44].

У процесі становлення педагогічної майстерності важливу роль відіграє розвиток компетентності при розв'язанні педагогічних завдань, а також у сфері людських відносин, в умінні керувати їхнім розвитком. У науковій літературі це поняття щодо педагогічної діяльності вживається в контексті задіювати внутрішніх рушійних сил педагогічного процесу, причому частіше в ролі образної метафори, а не наукової категорії.

Професійна компетентність – це рівень обізнаності, авторитетності педагога, що дає йому змогу продуктивно вирішувати навчально-виховні завдання. До структури професійної компетентності входять: суспільно-політична обізнаність, психолого-педагогічна ерудиція, педагогічна техніка, вміння та навички за тематикою. Для багатьох дослідників компетентність фахівця проявляється насамперед в ефективному виконанні функціональних обов'язків. Але компетентність розуміють і в такий спосіб: міра розуміння навколишнього світу й адекватність взаємодії з ним; сукупність знань, умінь і навичок, що уможливають успішне виконання діяльності. Під компетентністю необхідно розуміти, з одного боку, те коло повноважень, що здійснює фахівець, з іншого боку – знання, досвід, уміння, якими володіє професіонал. Викладач ВНЗ має ставити перед студентами завдання – досягнути при засвоєнні теоретико-практичних знань найвищого рівня професійної компетентності.

Дослідники вважають, що функціональний розвиток професійної компетентності на початкових стадіях становлення фахівця має відносну автономність, а на стадії самостійного виконання професійної діяльності компетентність усе більше поєднується із професійно важливими якостями. Основними рівнями професійної компетентності суб'єкта діяльності стають навченість, професійна підготованість, професійний досвід і професіоналізм [5, с. 37]. У процесі професійного становлення студент, проявляючи компетентність в одному або іншому питанні, поступово набуває здатності бути компетентним у реалізації своєї діяльності загалом й у виконанні своїх функціональних обов'язків зокрема. Високий рівень загальної професійної компетентності студента забезпечує йому можливість значних досягнень у професійній сфері й допомагає у процесі становлення досягти рівня суперпрофесіоналізму й педагогічної майстерності.

Поняття “майстерність” і “професіоналізм” є близькими, але не тотожними, тому що для досягнення майстерності треба мати індивідуально-типологічні особливості, затребувані в певній сфері діяльності. Майстерність – це насамперед вищий рівень розвитку особистості, сукупності здібностей і узагальненого позитивного досвіду,

вищий рівень професійних умінь у певній діяльності, досягнутий на основі рефлексії й творчого підходу.

Більшість дослідників вважає, що педагогічна майстерність поєднує використання наукових закономірностей і передового педагогічного досвіду. При цьому відзначають факт зв'язку педагогічної майстерності з аналізом систем і структур різних сторін діяльності студента та його індивідуально-психологічних властивостей [9, с. 16].

У наукових працях часто висловлено думку про те, що головне завдання педагога – це вміння майстерно викладати свій предмет, доступно, глибоко подавати навчальну інформацію, збуджувати в учнях працьовитість і завзятість, прагнення самостійно знаходити рішення завдань, розвивати широту їхніх поглядів і гнучкість мислення. Відповідно зазначають, що педагогічна майстерність приходить із досвідом, знаннями і розумінням системи на основі методичних і дидактичних вимог. Сама майстерність педагога залежить від деяких умов: висока кваліфікація; покликання до педагогічної діяльності й розвиток цього покликання; завзята праця при підготовці до занять, постійне наукове й педагогічне вдосконалення; поповнення психолого-педагогічних знань [1].

Проте майстерність педагога не обов'язково прямо пов'язана зі стажем його роботи, вона може виявитися й на більш ранніх етапах професіоналізації, коли студент чи молодий викладач не просто орієнтується на гарантований результат, але діє творчо. Аналізуючи особливості педагогічної майстерності, науковці акцентують увагу на її зв'язку з педагогічною творчістю, але при цьому заперечують їхню тотожність. На відміну від майстерності, педагогічна творчість – це завжди пошук і знаходження нового, тоді як педагогічна майстерність може проявлятися як сталий високий рівень професіоналізму без схильності до нових рішень. Однак педагогічна майстерність нерозривно пов'язана із професійним і загальним самовдосконаленням особистості студента, з розвитком його здібностей, розробкою й випробуванням нових засобів і прийомів навчання, поглибленням психолого-педагогічних знань та умінь. Іншими словами, справжній професіоналізм не може постати у людини із занять тільки тією діяльністю, якій вона присвятила себе.

Основа педагогічної майстерності формується на засадах особистісно-діяльнісного підходу до підготовки майбутнього вчителя, широкому залучені у навчально-виховний процес творчих видів роботи, елементів театральної педагогіки та ораторського мистецтва, ефективної взаємодії викладача та студента. Майстерність балетмейстера постає як “вища, творча активність учителя, що виявляється в доцільному використанні методів і засобів педагогічного взаємовпливу в кожній конкретній ситуації навчання й виховання” [10, с. 6].

У деяких дослідженнях педагогічну майстерність розуміють як діяльність педагога на рівні зразків і еталонів, відпрацьованих у практиці й описаних у методичних розробках і рекомендаціях; високий рівень педагогічної діяльності, що проявляється в майстерності спілкування й орієнтований на гарантований педагогічний результат тощо.

Зокрема О. Рудницька зазначала, що “майстерність використовується у двох значеннях: як певний вид ремесла та як характеристика рівня володіння вміннями у тій чи іншій галузі діяльності, ступінь її досконалості, неповторності, тобто мистецтва. Саме такому змісту відповідає поняття педагогічної майстерності, що передбачає наявність елементів творчості у вирішенні різних педагогічних завдань. Вона характеризує не тільки, що робиться, тобто різні прийоми діяльності, її техніку та можливості використання, які можуть бути зафіксовані словами, символічними

образами, відеозаписами у подальшому засвоєнні шляхом тренувальних вправ, навіть до рівня набуття відповідних навичок. Майстерність характеризує, як це робиться у реальній ситуації, тобто є ознакою непередбачених суб'єктивно неповторних педагогічних дій, які неможливо описати у всій їх повноті, бо спостереженню піддаються тільки окремі яскраві спалахи успіху" [11, с. 10–11].

Майстерність балетмейстера визначається тим, наскільки він оволодів виражальними засобами, притаманними хореографічному мистецтву. Професія "балетмейстер" – це професія творча. Балетмейстер повинен мати необхідні фахові знання, бути працелюбним й уміти працювати з людьми. І. Смірнов писав: "Як будь-який художник, балетмейстер має бути високоосвіченою людиною, яка не тільки володіє професійними секретами хореографічного мистецтва, але і розуміється в суміжних видах мистецтва – драматургії, музиці, літературі" [13, с. 49].

Щоб студент став у майбутньому справжнім фахівцем і знавцем своєї справи, потрібно скеровувати й контролювати процес опанування ним профілюючих дисциплін, які дають розуміння грамотності щодо практичного втілення рухів певного виду танцю. Теорія та методика танцю має бути глибоко засвоєна на лекційних та семінарських заняттях у ВНЗ. Для цього студент має опрацьовувати відповідну літературу, зокрема праці педагогів, балетмейстерів, які аналізують різні аспекти морфології танцювальних рухів, хореографічної лексики. Студент має всебічно вивчити роботи теоретиків та методистів-практиків народного і класичного танцю.

Із вивчення дисципліни "Мистецтво балетмейстера" майбутній фахівець має засвоїти, що в основі хореографії лежать музично-організовані, образно-виразні рухи людського тіла. Щоб навчитися розуміти хореографічний твір, студент має розумітися в його структурі, у співвідношенні композиційних частин. Хореографія, як і мистецтво загалом, має відображати життя, розкривати багатство та багатогранність внутрішнього світу людини. Студент має засвоїти компоненти і складові хореографічного виду мистецтва, такі як музика, поняття пластичного мотиву, поняття малюнка та хореографічної лексики, а також поняття художнього образу. Студент повинен розумітися на понятті "зміст і форма" у танці. Адже музично-хореографічна форма використовується для втілення хореографічними засобами певного ідейно-емоційного змісту, властивого тому чи іншому виду сценічного танцю.

Встановлено, що майстерність балетмейстера залежить від його уміння застосувати особистісно орієнтовану систему формування особистості, яка передбачає нову педагогічну етику (взаєморозуміння, взаємоповагу, співробітництво, підтримку, співпереживання, довіру). Головними ознаками особистісно орієнтованого навчання є багатоваріантність методик, уміння організувати навчання одночасно на різних рівнях складності, утвердження усіма засобами цінності і гідності особистості. Диференціація та індивідуалізація навчання і виховання стають основоположним принципом роботи хореографа. Щоб це реалізувалося на практиці, студент-балетмейстер повинен у ВНЗ набути необхідних знань та навичок стосовно особистісно орієнтованого формування особистості. Це один із пріоритетів навчально-виховного процесу у ВНЗ.

Основне педагогічне завдання, яке є метою навчання й виховання у ВНЗ, викладач вирішує шляхом перетворення навчання студентів у самонавчання, зовнішньої регуляції їхніх дій і вчинків у саморегуляцію. Викладач перетворює педагогічні

цілі в психологічні цілі студента. Вирішити це складне педагогічне завдання він може, лише усвідомивши загальну мету, розклавши її на декілька менших, супідрядних цілей, перетворивши їх у педагогічні завдання [4, с. 74]. Завдання вищого навчального закладу – виховати такого балетмейстера-педагога, який би був носієм і пропагандистом танцювальної культури; розширити музикознавчу та хореографічну базу знань й опанувати виконавські навички, що забезпечують якість подачі танцювального матеріалу учасникам танцювального колективу; опанувати систему методів і методик викладання танцю й постановки хореографічного твору.

Як вже було зазначено, для визначення рівня засвоєння педагогічних знань та умінь треба використати критерії діагностики знань студентів під час навчання і педагогічної практики. Це дасть змогу встановити навчальні досягнення студентів і визначити рівні оцінювання. Такими рівнями є низький, середній і високий. З педагогічного погляду, під критерієм розуміємо засіб судження, трактуємо його як ознаку, на основі якої відбуваються оцінювання або класифікація чого-небудь [6]. Низький рівень визначає, що у студента недостатня мотивація до хореографічної діяльності. Студент мало орієнтується в питаннях теорії й методики роботи, виявляє поверхневий інтерес до хореографії і не може підготувати постановку хореографічної композиції. Тож студент потребує кваліфікованої допомоги викладача щодо організації своєї діяльності. Середній рівень показує, що студент демонструє знання в галузі теорії та методики, однак не має достатнього особистісного інтересу до постановочної роботи. Високий рівень засвідчує, що майбутній балетмейстер проявляє інтерес до творчої діяльності й здатний без ускладнень зробити хореографічні постановки.

Отже, відповідно до проведеного дослідження, визначено такі педагогічні умови формування професійної кваліфікаційної майстерності майбутнього педагога-балетмейстера: створення настанови на продуктивну взаємодію в процесі навчально-творчої діяльності педагога-балетмейстера; організація занять на основі координації спільної діяльності викладача й студента; забезпечення інноваційної підготовки студентів-балетмейстерів до суб'єкт-суб'єктних відносин; збільшення частки рефлексивних форм роботи з метою оволодіння практикою взаємодії; підвищення уваги до психолого-педагогічних чинників; педагогічна спрямованість навчально-творчого процесу у ВНЗ; наявність стійкої позитивної мотивації до активної художньо-образної та творчої діяльності студентів; орієнтація навчального процесу на саморозвиток та самовираження студентів відповідно до їх можливостей та здібностей; поєднання різних форм та методів навчання, що стимулюють розвиток художньо-образного мислення, творчої уяви; оптимальний вибір завдань, що відповідають інтересам, потребам і здібностям студентів та привчають їх порівнювати, зіставляти, застосовувати досвід інших.

Констатуємо, що сукупність вказаних педагогічних умов сприяє ефективному розвитку творчих здібностей студентів і формуванню професійної майстерності майбутніх балетмейстерів. У подальшому перспективу таких досліджень вбачаємо у визначенні й деталізації педагогічних умов як середовища для повноцінного набуття студентом-балетмейстером необхідних професійних знань та навичок, а отже, підвищення його професійної майстерності.

## Список використаної літератури

1. *Архангельский С.* Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы / С. И. Архангельский. – М., 1980. – 128 с.
2. *Бондаренко Л.* Ритміка і танець у 1–4 класах загальноосвітньої школи / Л. А. Бондаренко. – К. : Музична Україна, 1989. – 242 с.
3. *Деркач А.* Развитие аутопсихологической компетентности государственных служащих / А. А. Деркач, Л. А. Степнова. – М., 2003. – 295 с.
4. *Есарева З.* Особенности деятельности преподавателя высшей школы / З. Ф. Есарева. – Л., 1974. – 112 с.
5. *Зеер Е.* Психология профессий / Е. Ф. Зеер. – М., 2003. – 229 с.
6. *Кухарев Н.* Диагностика педагогического мастерства и педагогического творчества / Н. В. Кухарев, В. С. Решетько. – Мозырь, 1998. – 98 с.
7. *Маркова А.* Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М., 1996. – 308 с.
8. Методика навчання мистецтва у початковій школі: [посібник для вчителів] / [Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Руденко] ; за ред. Л. М. Масол. – Х. : Веста; “Ранок”, 2006. – 256 с.
9. *Плугина М.* Психологическое сопровождение образовательной деятельности преподавателей высшей школы в системе повышения квалификации / М. И. Плугина. – Ставрополь, 2004. – 98 с.
10. Педагогічна майстерність : підручник / [І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. В. Кривонос та ін.] ; за ред. І. А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : Вища школа, 2004. – 422 с.
11. *Рудницька О.* Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник / О. П. Рудницька. – К. : ТОВ “Інтерпроф”, 2002. – 270 с.
12. *Сластенин В.* Пути совершенствования психолого-педагогической подготовки учителя в свете основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы / В. А. Сластенин. – Полтава : ПГПИ, 1995. – 315 с.
13. *Смирнов И.* Искусство балетмейстера / И. В. Смирнов. – М. : Просвещение, 1986. – 112 с.

Стаття надійшла до редколегії 12.04.2013

Прийнята до друку 27.05.2013



## **THE PEDAGOGICAL CONDITION OF PROFESSIONAL QUALIFYING SKILLS FORMATION OF A FUTURE TEACHER BALLET-MASTER**

**Olga GORDEEVA**

*Department of choreography,  
Rivne State Humanitarian University,  
st. Makarova, 28/121, Rovno, Ukraine, 33024  
tel.: (+3803622) 5-56-96, e-mail: Gordeev\_v@ukr.net*

The article deals with the problem of acquisition the professional skills by the students during studying at institution of higher education, it outlines the basis factors of professional skills formation and necessary conditions for professional skills of a teacher of ballet-master.

*Key words:* professional skills, professional competence, pedagogical conditions, professional preparation

## **ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО КВАЛИФИКАЦИОННОГО МАСТЕРСТВА БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА-БАЛЕТМЕЙСТЕРА**

**Ольга ГОРДЕЕВА**

*Кафедра хореографии,  
Ровенский государственный гуманитарный университета,  
ул. Макарова, 28/121, Ровно, Украина, 33024  
тел.: (+3803622) 5-56-96; e-mail: Gordeev\_v@ukr.net*

Рассмотрена проблема приобретения студентами профессионального мастерства во время обучения у ВУЗ, сформулированы основные факторы формирования профессионального мастерства и обозначены необходимые условия профессионального мастерства педагога-балетмейстера.

*Ключевые слова:* профессиональное мастерство, профессиональная компетентность, педагогические условия, профессиональная подготовка.